

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ความเจริญทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ตลอดจนวัฒนธรรมและคุณภาพของประชากรเป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพของการศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งเป็นไปตามระบบการศึกษาของไทยตามนโยบายแห่งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับพุทธศักราช 2535 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535) ได้กล่าวถึง "ระบบการศึกษาเป็นระบบหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไปตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคมอย่างสูง และสามารถเสริมสร้างความสำเร็จก้าวหน้าให้ประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดความมุ่งหมาย และวางแผนการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยความรอบคอบ

การนิเทศเป็นการจัดการบริหารการศึกษาด้านหนึ่ง เพื่อให้การชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการจัดและบริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้การนิเทศจึงเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งจะส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานการศึกษาโดยเฉพาะ ดังที่ กลิกแมน (Glickman, 1990) ให้ความคิดเกี่ยวกับการนิเทศว่า เป็นแนวความคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และการเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน ผลที่จะได้รับจากการนิเทศจะประสพผลมากขึ้นเรื่อยๆ โดยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ อย่างไรก็ตามองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดจะอยู่ที่ตัวผู้นิเทศเอง ถ้าหากว่าผู้นิเทศมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ รวมทั้งมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติ

งานตามภาระหน้าที่ในการนิเทศอย่างดีเยี่ยมแล้ว จะทำให้งานนิเทศการศึกษาของประเทศไทย จะเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว เพราะการนิเทศการศึกษาก็คือเป็นการแก้ไขปัญหาที่มีระบบ ศึกษา-นิเทศกับครูได้ร่วมมือกันที่จะหาทางช่วยเหลือให้ครูผู้สอน ได้พัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการจัดและบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นถ้าจะให้การเรียนการสอนวิชาผลศึกษา เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความชำนาญ และมีวุฒิทางผลศึกษานั้นโดยตรง เพื่อที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ถูกต้องให้กับเด็ก ในการสอนผลศึกษาจึงต้องการครูที่มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพทุก ๆ ด้าน เพราะครูจะต้องเป็นผู้จัดมวลงประสพการณ์ทั้งหมดมอบให้แก่เด็ก หากครูขาดความรู้ความเข้าใจแล้ว ผลสัมฤทธิ์ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังที่ บุชเชอร์ (Bucher, 1975) กล่าวไว้ว่า "การสอนผลศึกษา จะทำให้เกิดผลดีนั้นครูผู้สอนจะต้องมีคุณวุฒิทางผลศึกษาโดยตรง เพื่อที่จะถ่ายทอดวิชา ความรู้ เจตคติ และแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก"

การเรียนการสอนผลศึกษาในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโดยตรงและทำหน้าที่จัดการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ คือ ครูผลศึกษา ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูผลศึกษาไว้ว่า "ครูผลศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของวิชาผลศึกษา เพราะเหตุที่ว่าครูผลศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการจัดการเรียนการสอนด้านผลศึกษาในโรงเรียน" การเรียนการสอนวิชาผลศึกษานั้น ศึกษานิเทศก์นับได้ว่าเป็นผู้มีส่วนสำคัญมากในการที่จะช่วยให้ การเรียนการสอนวิชาผลศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์เป็น ผู้ช่วยแนะนำวิธีการเรียนการสอนให้ครูผลศึกษาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนการสอนโดยตรงให้ มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีการและนวัตกรรมใหม่ ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง ดังคำกล่าวที่ว่า "ศึกษานิเทศก์เป็นผู้นำและที่พึ่งของครูทางด้าน วิชาการ" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2520) ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา จึงขึ้นอยู่กับคุณภาพ และสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศการศึกษา ดังที่ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531) กล่าวว่า ภารกิจหลักของศึกษานิเทศก์ก็คือ การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ สอดคล้องกับ สมชัย วุฒิปรีชา (2532) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์จะก้าวหน้าได้ต้องพัฒนาตนเอง เพราะศึกษานิเทศก์เป็นผู้ต้องมีความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิชาการเป็นอย่างดี มิฉะนั้นจะแนะนำครูไม่ได้

โดยความเป็นจริงแล้วผู้ที่ เป็นศึกษานิเทศก์นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพของตนอยู่ตลอดเวลาและสม่ำเสมอ จะต้องพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังที่ ก่อ สวัสดิทานิชย์ (2534) ได้กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีหรือไม่ดี ถ้าจะปรับปรุงการศึกษาแล้วให้พัฒนาที่ศึกษานิเทศก์เป็นอันดับเสียก่อน

การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นมากสำหรับครูผู้สอน ในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงการเรียนการสอนจะสำเร็จได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์เป็นสำคัญ เพราะการที่จะนิเทศให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น ศึกษานิเทศก์จะต้องรู้และเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการทั่วไปและสาขาเฉพาะนั้น ๆ ให้เกิดผลต่อการนิเทศให้มากที่สุด เน้นการส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไขมากกว่าการลงโทษ เป็นการสร้างความดี (บารมี) ความดีจะเป็นเครื่องเชื่อมความศรัทธา ความเชื่อถือจากครู เมื่อครูมีความศรัทธาต่อศึกษานิเทศก์แล้ว การเผยแพร่ ความคิด หลักการ แผนงานต่าง ๆ ทางการศึกษาและพลศึกษาย่อมสัมฤทธิ์ผลได้ คือรวมแล้วศึกษานิเทศก์นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการดำเนินงานด้านการนิเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของการนิเทศ ดังที่ กูด (Good, 1973) กล่าวถึง สมรรถภาพ คือ ทักษะ มโนทัศน์ และทัศนคติ ที่จะต้องมีในการทำงานทุกชนิด และสามารถประพฤตวิธิการและความรู้พื้นฐานไปใช้กับสถานการณ์จริงได้ สอดคล้องกับ เนญจันทร์ เทพบุรณะ (2533) ได้ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรมหรือกระบวนการในการดำเนินงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาได้

สำหรับศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา เป็นผู้ทำงานใกล้ชิดและทำงานร่วมกับครูผู้สอน วิชาพลศึกษามากที่สุด และเป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยตรง จากความสำคัญของการนิเทศการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาวิชาพลศึกษาที่จะต้องทำหน้าที่ พัฒนาหลักสูตร จัดอบรม ประชุมหรือสัมมนา ผลิตเอกสาร ศึกษาทดลอง วิจัย ประสานงาน ติดตามผล วัดผลและประเมินผล ซึ่งได้มีนโยบายการนิเทศตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 คือ "พัฒนาระบบการนิเทศ การติดตามและการประเมินผล การจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับและประเภท พร้อมทั้งเร่งรัดให้มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน นอกจากงานในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติอย่างดีแล้วศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้ที่ทำงานในด้านวิชาการ และติดต่อกับบุคคลหลายระดับ ทั้งในระดับกระทรวง กรม จังหวัด และครูในโรงเรียน จึงต้องเป็นผู้มีทักษะในด้านการเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในเรื่องขบวนการกลุ่ม การบริหารงานบุคคล และเรื่องการประเมินผล (Wiles, 1967) และนอกจากนี้แล้วศึกษานิเทศก์จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์มั่นคง มีความศรัทธาในวิชานั้น มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ประพฤติดี วางตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีของครู มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเป็นระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีสุขภาพดี มีความรอบรู้ในวิชาชีพพื้นฐานอย่างกว้างขวาง สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิคในการพูด มีความอดทน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เข้ากับคนอื่นได้และรู้จักปรับปรุงตนเอง (กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 รัชณี ขวัญญูจัน, 2526 ชารี มณีศรี, 2529 และ สัจด์ อุทรานันท์, 2530) ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ทักษะ และเจตคติดังกล่าวเพื่อปฏิบัติภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบในการนิเทศให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

แต่ในสภาพปัจจุบัน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบงานอย่างกว้างขวาง และในอนาคตปริมาณงานมีแนวโน้มที่สูงขึ้นอีก จำเป็นต้องใช้ศึกษานิเทศก์เป็นจำนวนมาก เพื่อให้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ซึ่งปัจจุบันมีศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ทั้งสิ้น 269 อัตรา ยิ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2531) อีกทั้งศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา นี้ได้รับโอนบุคลากรจากครูที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการสอนพลศึกษาและการนิเทศมาเป็นศึกษานิเทศก์ ประจำเขตการศึกษา และ

จังหวัด รวมทั้งส่วนกลาง ยิ่งถ้าหากว่าศึกษานิเทศก์มีประสบการณ์แตกต่างกันย่อมทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติในการแสดงพฤติกรรมหรือกระบวนการทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ให้มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในการ นิเทศวิชาพลศึกษามากกว่าย่อมทำให้มีความรู้ ความชำนาญ เข้าใจเกี่ยวกับงานในหน้าที่ สามารถ ที่จะคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ มีความรับผิดชอบ ตั้งใจทำงาน มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งมีความ เข้าใจในหลักการนิเทศ รู้จักบทบาทหน้าที่และขอบข่ายของศึกษานิเทศก์ได้ดีกว่าศึกษานิเทศก์ที่มี ประสบการณ์น้อยกว่า เพราะประสบการณ์คือความรู้ ความชำนาญ ที่มีอยู่ในตัวศึกษานิเทศก์ที่เกิด จากการค้นหาความจริง การปฏิบัติจริง และจากการทดลอง (บันลือ พฤษวัณ, 2537) อีกทั้ง ในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา จะปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบที่แตกต่างกัน คือปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนกลาง เขตการศึกษา และจังหวัด ทำให้มีขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบใน แต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ดังที่กรมพลศึกษา (2531) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา มีหน้าที่รับนโยบายจากกรมพลศึกษา และหน่วยศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ไปปฏิบัติและปรับปรุง ให้ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัดมีหน้าที่เป็นผู้แทนกรมพลศึกษา ไปปฏิบัติ หน้าที่เพื่อสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นผลทำให้ศึกษา นิเทศก์ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และขอบข่ายของงานของตนเอง ไม่เข้าใจใน ระบบโครงสร้างของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (กรมพลศึกษา, 2533) ย่อมเป็นผลทำให้ การปฏิบัติงานในหน้าที่การนิเทศวิชาพลศึกษาของแต่ละพื้นที่การปฏิบัติงานแตกต่างกัน ศึกษานิเทศก์ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติของการ นิเทศกีฬาวินิจฉัย ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่การนิเทศวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทัดเทียมกัน และจากผลการวิจัยของ เสกสรรค์ นาควงศ์ (2522) เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ศึกษานิเทศก์ สาขาวิชาพลศึกษา ควร เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความศรัทธาในวิชาชีพ เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และขอบข่ายงาน ของตนเอง ได้แก่ การวางแผนร่วมกับครู ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอน จัดอบรมเผยแพร่ การ ค้นคว้าวิจัยเชิงวิชาการ วางนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน สาธิต เทคนิควิธีสอน คำแนะนำเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา การจัดโปรแกรมันทนาการ ฝึกอบรมครูพลศึกษา

เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ศุภกิติ มหิทธิบุรินทร์ (2525) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย พลศึกษานิเทศก์ไม่มีเวลามานิเทศ นอกจากนี้ ยุวดี วิวัฒน์ปฐมณี (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูพลศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ในเรื่องกฎกติกาที่เปลี่ยนแปลง แนะนำการสอนแบบแปลก ๆ ครูพลศึกษาต้องการการนิเทศทางด้านการเรียนการสอนมากที่สุด แต่บทบาทในการทำงานของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย จากการวิจัยที่ค้นพบแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการนิเทศของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ยังไม่ได้มีการนิเทศอย่างจริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนศึกษานิเทศก์ที่มีอยู่กับปริมาณที่รับผิดชอบยังไม่สมดุล ทำให้ไม่มีเวลาหรือโอกาสในการนิเทศ เสาวภา โอทาน (2531) ได้ศึกษาความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ศึกษานิเทศก์มีความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาทางด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาพลศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลทางพลศึกษา ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการจัดการนิเทศทางพลศึกษา ด้านคุณลักษณะและเจตคติของศึกษานิเทศก์วิชาพลศึกษา โดยส่วนรวมมีความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมาก

จากความสำคัญ ความจำเป็น และปัญหาต่าง ๆ ในการนิเทศการศึกษาวิชาพลศึกษา ที่มุ่งจะส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง ให้เหมาะสมกับหลักสูตรและวิธีการสอนที่มีการพัฒนาอยู่เสมอ ดังนั้นศึกษานิเทศก์จะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ การพัฒนาตนเอง และพัฒนางานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับวิชาชีพของตนเอง ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา จึงทำให้มีแนวความคิดที่จะศึกษาความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา เพื่อให้การนิเทศวิชาพลศึกษาประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพลศึกษาที่วางไว้ตามแผนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และช่วยในการวางแผนพัฒนางานนิเทศวิชาพลศึกษาให้เป็น

ไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนต่อไปได้ในโอกาสต่อไป เมื่อการวิจัยสิ้นสุดลงผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนพัฒนางานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษาทั้งในระดับกรม เขตการศึกษา และจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษาที่มีประสบการณ์การนิเทศต่างกันในการมีระยะเวลาปฏิบัติงาน ในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ น้อยกว่า 5 ปี กับระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ปฏิบัติงานในส่วนกลาง ประจำเขตการศึกษา และประจำจังหวัด

สมมติฐานของการวิจัย

ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่มีประสบการณ์ต่างกัน และพื้นที่การปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา
2. การศึกษาความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชา

ผลศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรม
ผลศึกษา 4 ประการ คือ

1. ด้านคุณลักษณะและเจตคติของการนิเทศวิชาผลศึกษา
2. ด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของการนิเทศวิชาผลศึกษา
3. ด้านการจัดการนิเทศวิชาผลศึกษา
4. ด้านความรู้เกี่ยวกับการนิเทศวิชาผลศึกษา
 - 4.1 ด้านพัฒนาหลักสูตรเนื้อหาวิชาผลศึกษา
 - 4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาผลศึกษา
 - 4.3 ด้านการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาผลศึกษา
 - 4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลทางผลศึกษา
 - 4.5 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาผลศึกษา

3. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมผลศึกษา ที่ปฏิบัติงาน
ในปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 250 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของประชากร คือ
ประสบการณ์การนิเทศ

- ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี
- ประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

พื้นที่การปฏิบัติงาน

- ส่วนกลาง
- เขตการศึกษา
- จังหวัด

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการเสริมสมรรถภาพในการนิเทศวิชาผลศึกษา

ของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมผลศึกษา จำนวน 4 ด้าน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สมรรถภาพ หมายถึง คุณสมบัติ และคุณลักษณะ ที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรมในการดำเนินงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาได้

การนิเทศวิชาพลศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และสังคม ของนักเรียนอย่างสมบูรณ์ตามตามหลักการทางพลศึกษา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมพลศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศวิชาพลศึกษา

ความต้องการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษาของศึกษานิเทศก์ หมายถึง สิ่งที่ศึกษานิเทศก์ต้องการให้มีการเสริมความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติในการนิเทศวิชาพลศึกษาซึ่งจะเป็นผลทำให้เกิดความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านการนิเทศวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ประสบการณ์การนิเทศต่างกัน หมายถึง การมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประสบการณ์ในการนิเทศน้อยกว่า 5 ปี
2. ประสบการณ์ในการนิเทศตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

พื้นที่ในการปฏิบัติงานนิเทศต่างกัน หมายถึง การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ในพื้นที่ส่วนกลาง เขตการศึกษา และจังหวัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลและแนวทางประกอบการพิจารณาในการเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชา
พลศึกษา ของศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
2. เป็นประโยชน์แก่ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ที่จะนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางใน
การปรับปรุง แก้ไขหลักการและวิธีปฏิบัติงานของตนเพื่อให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หน่วยงานศึกษานิเทศก์ และสถาบันที่เกี่ยวข้องได้นำผลการ
วิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ความ
สามารถในการปฏิบัติงานนิเทศวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
4. เป็นการกระตุ้นให้ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องได้ตระหนัก
ถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมสมรรถภาพการนิเทศวิชาพลศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย